

Waar gaat dit TXT-Fondueprogramma over?

Het doel van dit programma is, dat je leert begrijpen dat God de Vader met jou in contact wil zijn. Dit doet Hij op verschillende manieren, zoals via de Bijbel en de leiding van de Heilige Geest. De vragen die we behandelen komen neer op: "Wat is het belang van de Bijbel?" De Bijbel is aan ons gegeven en heet ook wel het Woord van God de Vader. We willen je enthousiast maken over hoe God de Vader tot jou spreekt door zijn Woord, de Bijbel. Voor de slotvraag heeft iedereen in elk geval een Bijbel nodig, maar ook bij andere vragen zijn meerdere Bijbels handig. Verder heb je ook meerdere pennen en vellen papier nodig.

Hoe speel je een TXT Fondue?

Twee teams stellen elkaar om de beurt een vraag. Meestal zijn er 12 vragen voor elk team. Het team met vraag 1a begint. Nadat de vraag is gesteld en er eventueel een vers is voorgelezen, heeft het andere team één minuut om over het antwoord overleg te voeren. Dan geven zij hun definitieve antwoord en bepaalt het team dat de vraag stelde, of het gegeven antwoord goed is. Bedenk wel, als jouw team heel streng doet over de antwoorden, doet het andere team dat ook.

Niet het antwoord maar het proces

Bij het TXT Fondue gaat het niet om het antwoord, maar om het proces. Vragen zullen vaak leiden tot nieuwe vragen en dat is goed, maar bewaar deze gedachten tot na het TXT Fondue, zodat het programma vlot en dynamisch blijft verlopen. Dat is nodig, want een TXT Fondue is eigenlijk een preek die in stukjes is verdeeld. Het is apostelonderwijs (Handelingen 2:42), dus net als bij een normale preek zit er een opbouw in die naar een toepassing leidt. Na afloop kunnen wie dat willen met elkaar de diepte in gaan.

Scheidsrechter

Zoals een scheidsrechter erop toeziet dat de spelregels worden nageleefd, let de oudste in een huisfeest op dat alles wat gezegd wordt, Bijbels blijft (1 Timotheüs 4:16). Er zijn maar twee regels: als iemand iets zegt wat onbijbels is, corrigeert de oudste het, zoals er bij voetbal een gele kaart wordt uitgedeeld. In geval van zonde grijpt hij in, vergelijkbaar met een rode kaart.

Feedback

Heb je suggesties? Heb je een fout ontdekt in een TXT-Fondueprogramma? Geef het door via HuisfeestNetwerk.org! Vragen over de inhoud kun je bespreken met het Huisfeest Netwerk: facebook.com/HouseFeastNetwork.

Versie: 19 juli 2013.

In dit programma wordt gebruik gemaakt van de Herziene Statenvertaling, copyright © 2010 Stichting HSV.

Wat is het Huisfeest Netwerk?

Deelnemers aan de huisfeesten hebben als doel, alle onbereikte mensen in hun eigen netwerk te bereiken met het evangelie.

Netwerken

Je bent natuurlijk ook benieuwd hoe andere huisfeesten het aanpakken. Je wilt elkaar bezoeken en helpen en in ieder geval drie keer per jaar samen een groot feest vieren. Speciaal daarvoor hebben we op Facebook het Huisfeest Netwerk opgezet: facebook.com/HouseFeastNetwork. Oudsten kunnen met elkaar ervaringen uitwisselen via facebook.com/groups/Oudsten.

Sfeerbeeld

Huisfeesten sterken elkaar door steeds originele foto's te delen op de "Huisfeest Netwerk" groep. Hierdoor groeit de onderlinge verbondenheid. Onze voorkeur gaat uit naar een gezellige sfeerfoto die niemands privacy schendt.

Wat is het Leerhuis?

84 TXT-Fondueprogramma's vormen samen een volledige Bijbeltraining tot geestelijke volwassenheid. Het Leerhuis bestaat uit 7 fundamenten met ieder 12 programma's. Het programma dat je nu voor je hebt behoort tot het tweede fundament: doop.

Terwijl je de 12 programma's uit dit fundament behandelt, raden we je aan Deuteronomium te lezen.

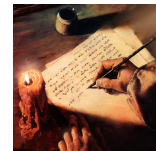
Vorig programma:
2.01 God de Vader

Dit programma:
2.02 Bijbel

Volgend programma:
2.03 Opstanding

Zie voor een overzicht van alle 84 programma's het [Leerhuis](#).

	1. Bekering	2. Doop	3. Heilige Geest	4. Evangelisatie en diaconie	5. Heiliging	6. Toekomst	7. Huiizen
1	↓	↓					
2	↓	2.02					
3	↓						
4	↓						
5	↓						
6	↓						
7	↓						
8	↓						
9	↓						
10	↓						
11	↓						
12	↓						

1a. In en door de Bijbel komt God de Vader naar jou toe. In Johannes 1:1–5 staat: In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn door het Woord gemaakt, en zonder dit Woord is geen ding gemaakt dat gemaakt is. In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen.

Wat of wie wordt hier bedoeld met "Het Woord"?

(antwoord) Koning Jezus is het vleesgeworden Woord van God de Vader.

2a. (Lees het vetgedrukte deel van deze vraag hardop voor.)

Iemand van het vraagstellende team gaat omschrijven wat, naast manna, in de tabernakel nog een ander beeld is van het Woord van God de Vader. Het andere team probeert deze "verboden woorden" te raden.

(antwoord) De tafel met (toon)broden.

3a. (Lees het vetgedrukte deel van deze vraag hardop voor.)

Als de Bijbel "geestelijk voedsel" is, hoe moet je de Bijbel dan gebruiken? Iemand van het vraagstellende team gaat door middel van liplezen duidelijk maken welke drie activiteiten je met de Bijbel doet. Het andere team probeert deze drie woorden te raden.

(antwoord) Het andere team moet alle drie de punten noemen:

1. Lezen.
2. Bestuderen.
3. Toepassen.

4a. In Mattheüs 5:18 zegt Koning Jezus: "Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is." Hoelang is de Bijbel geldig?

(antwoord) Tot de hemel en aarde voorbijgaan, waarop de nieuwe hemel volgt, dus: eeuwig. (toelichting) Een jota (of jot) is de kleinste letter van het Hebreeuwse alfabet. Een tittel is een puntje, een vocaalteken, dat gebruikt wordt om accenten in de tekst te leggen. Ook andere Bijbelteksten vermelden de onverslijtbaarheid van het Woord van God de Vader, bijvoorbeeld Jesaja 40:8: "Het gras verdort, de bloem valt af, maar het Woord van onze God bestaat voor eeuwig."

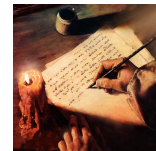
5a. Met het Bijbelboek Jesaja is nog meer interessants aan de hand. Op pagina 10 staan rechthoeken. De bovenste rechthoek (rechthoek 1) stelt het hele Bijbelboek Jesaja voor. Net als de hele Bijbel bestaat deze uit twee delen. Het smallere rechter gedeelte is dus het "tweede deel" van Jesaja, hoofdstuk 40 t/m 66.

Dit tweede deel van Jesaja kun je opdelen in drie gelijke delen van elk negen hoofdstukken (rechthoek 2):

1. In de eerste groep gaat het over de troost voor het volk van God de Vader.
2. De middelste groep gaat over de "Knecht des Heren". Wij kennen Hem als Koning Jezus, en er staat heel nadrukkelijk omschreven dat Hij moest sterven en ook weer opstaan.
3. De derde groep gaat over de glorieuze toekomst.

De middelste groep van negen hoofdstukken kun je opdelen in drie gelijke delen van ieder drie hoofdstukken (rechthoek 3) en de middelste groep van drie hoofdstukken kun je weer verdelen in drie losse hoofdstukken (rechthoek 4).

[vervolg op de volgende pagina]

[5a. vervolg]

Dit middelste hoofdstuk is de kern van het boek Jesaja en ook van de Bijbel. Dit hoofdstuk bestaat uit twaalf verzen. Ook die kun je weer verdelen in drie gelijke delen, van elk vier Bijbelverzen (rechthoek 5).

Wat is het kernhoofdstuk van de Bijbel, én van Jesaja, en waarover gaat die middelste groep verzen? Het team dat de vraag moet beantwoorden berekent welk hoofdstuk van Jesaja dit is, en leest de middelste vier Bijbelverzen ervan voor.

(antwoord) Dit kernhoofdstuk is Jesaja 53, en in vers 5–8 van dat hoofdstuk staat:

Maar Hij is om onze overtredingen verwond,
om onze ongerechtigheden verbrijzeld.
De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem,
en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen.
Wij dwaalden allen als schapen,
wij keerden ons ieder naar zijn eigen weg.
Maar de HEERE heeft de ongerechtigheid van ons allen
op Hem doen neerkomen.
Toen betaling geëist werd, werd Hij verdrukt,
maar Hij deed Zijn mond niet open.
Als een lam werd Hij ter slachting geleid;
als een schaap dat stom is voor zijn scheerders,
zo deed Hij Zijn mond niet open.
Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen,
en wie zal Zijn leeftijd uitspreken?
Want Hij is afgesneden uit het land van de levenden.
Om de overtreding van mijn volk is de plaag op Hem geweest.

(toelichting) *Deze verzen gaan over het doel van het lijden en sterven van Koning Jezus.*

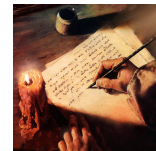
6a. In het Hebreeuwse rijm wordt soms gebruik gemaakt van een zogenaamde "acrostichon" (naamdicht). Dit is een rijmvorm waarin elk vers of elke regel begint met een volgende letter van het alfabet.

Er zit bijvoorbeeld een acrostichon in Psalm 119, dat één lang loflied over het Woord van God de Vader is. Deze psalm bestaat uit 22 groepen van acht verzen. Ieder vers uit de eerste groep begint met de eerste letter van het Hebreeuwse alfabet, de "Alef". In de tweede groep begint elk vers met de letter "Beth". Zo begint elke groep met een volgende letter, totdat alle 22 letters in het Hebreeuwse alfabet aan de beurt zijn geweest, en de acht verzen van het laatste groep beginnen met de laatste letter van het Hebreeuwse alfabet, de "Tav".

Het team dat de vraag moet beantwoorden gaat nu zelf een acrostichon schrijven. Maak een loflied van 6 regels met een acrostichon, waarin je, net als in Psalm 119, het Woord van God de Vader looft, en waarin je het woord "maar" niet vaker dan één keer gebruikt. Je kunt dit dus bijvoorbeeld doen in de vorm van: ABCDEF, XXYYZZ, QQRRR of JJJJJJ.

(antwoord) Het vraagstellende team controleert het acrostichon.

(toelichting) *Je kunt een acrostichon ook maken met een naam. Zo is het Nederlandse volkslied, het Wilhelmus, ook een acrostichon. Elk vers begint met een volgende letter van "Willem van Nassov", de oude schrijfwijze van Willem van Nassau. In de Bijbel vind je naast de psalmen ook in de Klaagliederen van Jeremia een acrostichon.*

7a. Er is in de wereld veel weerstand tegen de Bijbel. Er zijn landen waar de Bijbel verboden is. In onderontwikkelde gebieden werken vertalers van Wycliffe om de Bijbel te vertalen in de lokale stam-talen. Noem twee voorbeelden hoe je toch de Bijbel kunt brengen op plaatsen waar hij verboden is.

(antwoord) Door Bijbels te smokkelen, via radio-uitzendingen en door internetverspreiding.
(toelichting) Dit is bijvoorbeeld van toepassing op Noord-Korea, China, Iran, Jemen en andere landen, vooral islamitische landen. De organisatie Open Doors smokkelde Bijbels naar communistische landen, zoals Oost-Duitsland en Polen.

8a. Veel mensen hebben er een probleem mee, dat er zoveel theologen zijn die elkaar tegenspreken, omdat ze de Bijbel op verschillende manieren interpreteren. Wat moeten we daarmee?

(antwoord) Lees de Bijbel op de manier waarop je een contract bij de notaris leest: iedereen die het leest is eensgezind over wat er letterlijk staat.
(toelichting) Dat er maar één mogelijke interpretatie kan zijn, is bovendien Grieks denken. Joodse rabbi's hebben dit probleem helemaal niet, omdat het Joodse denken is, dat er veertig invalshoeken zijn om naar een Bijbeltekst te kijken, net zoals iemands hoofd er vanuit verschillende richtingen gekeken anders uitziet.

9a. In "vrije" landen, waar de Bijbel geen verboden boek is, wordt vaak de waarheid en de betrouwbaarheid van de Bijbel ter discussie gesteld. Stel dat je wilt weten of de Bijbel echt betrouwbaar en waar is. Dan ga je op zoek naar bewijzen.

Eén vorm van bewijs is "historische distantie" (tijdsafstand). Daarmee wordt bedoeld, de tijd die ligt tussen een gebeurtenis en wanneer deze beschreven wordt. Hoelang na Koning Jezus zijn de evangeliën over Hem geschreven?

(antwoord) Tussen 40 en 60 jaar na Koning Jezus.
(toelichting) Biografieën van bekende personen zijn soms pas honderden jaren later geschreven, en aan de juistheid daarvan wordt in veel gevallen niet getwijfeld. Bij Koning Jezus is dit wel het geval.

10a. Heel veel opgravingen en archeologische vondsten in Israël bevestigen teksten van de Bijbel. Maar ook buiten Israël zijn belangrijke gegevens gevonden die de juistheid van de Bijbel bevestigen, zoals in Egypte, waar hiërogliefen zijn gevonden die de exodus uit Egypte beschrijven.

Een apart onderdeel van de archeologische argumenten zijn de "Dode Zee-rollen". In 1947 ontdekte een herdersjongen in een grot bij Qumran, een plaats bij de Dode Zee, aardewerken kruiken met daarin boekrollen; teksten van ruim tweeduizend jaar oud. Uiteindelijk zijn er na jarenlang zoeken meer dan 900 rollen gevonden, waarvan 40% bestaat uit teksten van de Joodse Bijbel. Deze moesten eerst vertaald worden, en daarna bleek dat ze nauwkeurig overeenkwamen met de hedendaags bekende teksten.

Waarom waren de betrokken wetenschappers nerveus toen deze "Dode Zee-rollen" werden vertaald?

(antwoord) Omdat ze ouder waren dan de ons bekende geschriften, hadden ze afwijkingen kunnen aantonen.
(toelichting) Naast opgravingen en archeologische vondsten, zijn er ook vele historische documenten bewaard gebleven die niet tot de Bijbel behoren, maar wel uit dezelfde tijd komen. De bekendste daarvan zijn de werken van de Romeins-Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus en de brieven van de Romeinse letterkundige en politicus Plinius de Jongere. Dit heten "externe getuigenissen", die je naast de Bijbel kunt leggen om vast te stellen dat de gebeurtenissen die de Bijbel beschrijft, echt zijn gebeurd op de plaats en het moment die de Bijbel noemt.

11a. In de tijd van Oude Testament konden de meeste mensen niet lezen. Daarom moesten de priesters de Wet voorlezen. Wij hebben het voorrecht dat we zelf de Bijbel kunnen lezen en er zelf over kunnen beschikken. Hoe werd in Nederland de Bijbelkennis overgedragen voordat de boekdrukkunst beschikbaar was?

(antwoord) Het geloof en de kennis van de Bijbel werd overgedragen door voorlezen, door afbeeldingen/beelden, (passie)spelen en liederen.

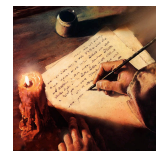
(toelichting) Ook nu nog worden op verschillende plaatsen passiespelen uitgevoerd, vaak onder de naam "The Passion". Muurschilderingen en gebrandschilderde ramen in oude kerken en kathedralen laten gebeurtenissen uit de Bijbel zien.

12a. Vanaf het begin spreekt God de Vader. Bij de Schepping zien we dat alles wat Hij zegt, meteen wordt geschapen naar zijn wil. Hij schrijft ons ook. Een brief lezen is alsof je de schrijver hoort spreken. Als je de liefdesbrieven van God de Vader wilt lezen, heb je ook licht nodig om te kunnen lezen wat er staat. Zijn Woord is de Bijbel; zijn Licht krijg je van de Heilige Geest. Kun je de Bijbel ook echt begrijpen zonder de Heilige Geest? Leg uit.

(antwoord) Nee, je kunt de Bijbel in het donker niet lezen.

(toelichting) Efeze 4:17-18 zegt hierover bijvoorbeeld: "Dit zeg ik dan en getuig ervan in de Heere, dat u niet meer wandelt zoals de andere heidenen wandelen, in de zinloosheid van hun denken, verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven dat uit God is, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding van hun hart."

Slotvraag (beide teams): In Psalm 119:105 staat: "Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad." Neem een minuut de tijd om in stil gebed een Bijbeltekst te zoeken voor iemand in de groep. Na dit moment van luisterend zoeken beëindigt de oudste de stilte, en is ieder in de gelegenheid om vrijwillig iemand uit de groep een Bijbeltekst te geven. Wie heeft er een Bijbeltekst? Vergeet niet te noteren welke Bijbelteksten zijn genoemd en voor wie deze waren.

1b. God de Vader gaf zijn Woord, de Bijbel, als "liefdesbrief" aan jou persoonlijk, zodat je Hem kunt leren kennen, en als "handleiding" over hoe je met Hem kunt leven. Deze handleiding kreeg het volk Israël in de woestijn. In het Bijbelboek Exodus lees je, hoe dit volk uit de slavernij van Egypte werd bevrijd en dagelijks door God de Vader gevoed werd met manna, een soort brood. Worden wij ook nog dagelijks gevoed met manna? Leg uit.

(antwoord) Ja, want door dagelijks het Woord te lezen word je geestelijk gevoed.

2b. Wat bedoelt Koning Jezus in Lukas 11:3 met "Geef ons elke dag ons dagelijks brood"? Kies uit:

- a. Voedsel.
- b. Zeker inkomen.
- c. Geestelijke ontwikkeling.
- d. Alle drie.

(antwoord) Het juiste antwoord is: "c. Geestelijke ontwikkeling."

(toelichting) In Lukas 4:4 zegt Koning Jezus: "Er staat geschreven dat de mens van brood alleen niet zal leven, maar van elk woord van God." Hij bedoelt dus niet eten.

3b. (Lees het vetgedrukte deel van deze vraag hardop voor.)

In Romeinen 15:4 (NBV) staat: "Alles wat vroeger is geschreven, is geschreven om ons te onderwijzen, opdat wij door te volharden en door troost te putten uit de Schriften zouden blijven hopen."

Het vraagstellende team gaat zonder woorden uitbeelden om welke twee redenen de Bijbel volgens deze Bijbeltekst als handleiding geschreven is. Het andere team probeert dit te raden.

(antwoord) Het andere team moet beide punten noemen:

1. Troosten
2. Aanmoedigen ("Hou vol!")

4b. Het woord "Bijbel" is de Nederlandse vertaling van het Griekse woord "biblia". Dat is de meervoudsvorm van "biblion", dat "boekje", "brief" of "document" betekent. "Biblion" is een verkleinwoord van "biblos". Dit woord stamt weer af van het Egyptische woord voor een boekrol van papyrus.

Het meervoud "biblia" is dus een verzameling boeken. Je kunt de Bijbel dus zien als een kleine bibliotheek. Maar daar is iets bijzonders mee aan de hand. De Bijbel bestaat uit 66 boeken en is verdeeld in twee delen: het eerste (Oude) Testament, en het tweede (Nieuwe) Testament. Meestal worden deze beide delen aangeduid met OT en NT. Het Oude Testament bestaat uit 39 boeken; het Nieuwe Testament uit 27.

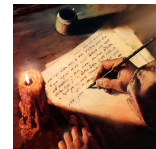
Nu gebeurt er iets bovennatuurlijks: meer als 700 jaar voordat het tweede deel geschreven wordt, schrijft de profeet Jesaja een Bijbelboek. Als je de opbouw van dit Bijbelboek onderzoekt, ontdek je dat er een opmerkelijke overeenkomst is met de structuur van de hele Bijbel. Zo heeft Jesaja 66 hoofdstukken, en kan er net als in de Bijbel een tweedeling gemaakt worden in dit Bijbelboek.

Jesaja 40 is dus het eerste hoofdstuk van het tweede deel. Hoe komt de volgende Bijbeltekst, Jesaja 40:3, overeen met het begin van het Nieuwe Testament?

"Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van de HEERE, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God."

(antwoord) Hier wordt Johannes de Doper aangekondigd, die het Nieuwe Testament inleidt.

(toelichting) In Markus 1:2-4 staat: "Het is zoals er geschreven staat in de profeten: Zie, Ik zend Mijn engel voor Uw aangezicht, die voor U uit Uw weg gereed zal maken, en: De stem van een die roept in de woestijn: Maak de weg van de Heere gereed, maak Zijn paden recht. Johannes kwam in de woestijn en doopte en predikte een doop van bekering tot vergeving van zonden." Dit staat ook in de andere evangeliën; zie Mattheüs 3:3, Lukas 3:4 en Johannes 1:23.

5b. Sommige mensen menen, dat het Oude Testament heeft afgedaan. Maar het Oude Testament is niet ondergeschikt aan het Nieuwe Testament, of omgekeerd. Samen vormen ze een eenheid en zijn even belangrijk.

In het Nieuwe Testament beschrijven de evangeliën de vervulling van de profetieën uit het Oude Testament, en de brieven die op de evangeliën volgen leggen de betekenis ervan uit voor ons. Ook de brief aan de Hebreeënen kun je niet begrijpen wanneer je geen kennis hebt van het Oude Testament. De Bijbel is een eenheid, geen verzameling van losse delen.

Noem twee teksten of gebeurtenissen uit het Nieuwe Testament, die teruggrijpen op gebeurtenissen of profetieën in het Oude Testament.

(antwoord) Er zijn duizenden voorbeelden en daarom bepaalt het vraagstellende team of de twee antwoorden van het andere team juist is. Mogelijke voorbeelden zijn bijvoorbeeld:

- Uitspraken van Koning Jezus: over zichzelf en zijn opdracht (bijvoorbeeld Jesaja 61:1–4 tegenover Johannes 1:32–33; Lukas 4:18–19, 7:20–22);
- Koning Jezus is de Hogepriester (Leviticus 16:15 tegenover Hebreeënen 6:20, 7:27);
- De betekenis van de kruisiging (Jesaja 52:14–53:12; zie vraag 5a);
- De aankondiging van Johannes de Doper (zie vraag 4b);
- De kindermoord te Bethlehem (Jeremia 31:15 tegenover Mattheüs 2:16–18).

(toelichting) In 1 Korinthe 10:11 wordt deze relatie tussen het Oude Testament en het Nieuwe Testament expliciet omschreven: "Al deze dingen nu zijn hun [het volk Israël] overkomen als voorbeelden voor ons, en ze zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is."

6b. Er zijn nog veel meer structuren in de Bijbel te ontdekken. De eerste vijf boeken in de Bijbel horen bij elkaar. Deze groep van vijf boeken wordt met verschillende namen aangeduid, zoals de Wet, de boeken van Mozes, en de Tora. In de tekst van de Tora zijn verschillende kenmerken aangebracht, die laten zien dat het één geheel is. Eén van die kenmerken is dat aan het begin van elk boek een woord in de Hebreeuwse tekst verweven zit:

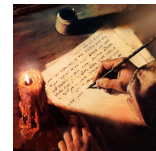
- In het eerste en tweede boek, Genesis en Exodus, zit het woord "Tora". Vanaf de eerste keer dat de letter "Tav" (T) in de tekst voorkomt, vind je precies elke 50 letters daarna de O, R en A.
- In het vierde en vijfde boek, Numeri en Deuteronomium, staat het woord "Tora" in omgekeerde volgorde.
- In het derde boek, Leviticus, staat de Naam van God de Vader, JHWH, maar dan om de 8 letters.

Het team dat de vraag moet beantwoorden gaat nu zelf een bestaand Nederlands woord van vier letters opzoeken in de zin die staat op pagina 11 van dit programma. Dit "codewoord" begint met de eerste keer dat de letter "L" in de tekst staat en het is niet de naam van een persoon of een land. De vier letters van het codewoord staan precies op dezelfde afstand van elkaar (spaties niet meegerekend). Ter ondersteuning is de zin op pagina 11 twaalf keer uitgeschreven en is elke letter genummerd.

(antwoord) Elke zevende letter vanaf de letter L geeft het woord "LAMP":

"De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten."

(toelichting) Elke tiende letter vanaf de letter L vormt het woord "LAOS". Dit is de naam van een land, en is dus niet het goede antwoord.

7b. In Markus 16:17–18 zegt Koning Jezus:

En hen die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij demonen uitdrijven; in vreemde talen zullen zij spreken; slangen zullen zij oppakken; en als zij iets dodelijks zullen drinken, zal het hen beslist niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen gezond worden.

Sommige theologen trekken in twijfel dat Koning Jezus heeft gezegd dat zijn volgelingen zullen spreken in tongen en bidden met zieken. In sommige Bijbelvertalingen zie je bovendien dat deze stukken tussen vierkante haken staan. Wat is het argument van de theologen en wat hebben de vierkante haken daarmee te maken?

(antwoord) Het is niet genoeg bewezen dat deze woorden van Koning Jezus in de grondtekst staan. Sommige theologen vermoeden dat dit een latere toevoeging is. De vierkante haken geven dan aan, welke tekstgedeelten in twijfel worden gebracht.

8b. Trouw blijven aan het Woord van God de Vader vraagt volharding en doorzetten. De duivel zet veel verleiding in om je bij God de Vader vandaan te krijgen en er zijn ook allerlei mensen die het je lastig maken. Huichelaars doen net alsof, twijfelaars raken moeilijk overtuigd en over spotters staat in Judas 1:18b–19:

“In de laatste tijd zullen er spotters zijn, die naar hun eigen goddeloze begeerten wandelen. Zij zijn het die scheuringen veroorzaken, natuurlijke mensen, die de Geest niet hebben.”

Heb je veel last van scheuringen als je de Bijbel letterlijk neemt? Leg uit.

(antwoord) Nee, als iedereen precies doet wat je kunt lezen in de Bijbel, dan kun je samen de antwoorden vinden en de leiding van de Heilige Geest ervaren.

(toelichting) Hebreëën 4:12 legt uit dat de Bijbel een scheiding maakt tussen wat geestelijk en vleeselijk is: "Want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot op de scheiding van ziel en geest, van gewrichten en merg, en het oordeelt de overleggingen en gedachten van het hart."

9b. Een andere vorm van bewijs is hoeveel kopieën er zijn gemaakt van een tekst. Van de originele manuscripten van de Bijbel zijn vele duizenden kopieën gemaakt. Degenen die daarvan bewaard gebleven zijn, vertonen een uiterst nauwkeurige overeenkomst.

Maar dan kun je je afvragen of deze kopieën wel betrouwbaar zijn. Men beweert wel eens dat er bij het overschrijven van de Bijbel natuurlijk veel fouten zijn gemaakt. Wat weinig bekend is, is dat er destijds een techniek gebuikt werd, die nu ook in computers wordt toegepast, namelijk, een "pariteitscontrole", waarmee het origineel vergeleken wordt met de kopie. Dat gaat zo:

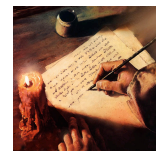
Wanneer een pagina van een boekrol geschreven was, werd het aantal lettertekens geteld en onderaan de pagina genoteerd. Wanneer dit aantal verschilde van het origineel, werd meteen de hele rol vernietigd en kon de kopiist van voren af aan opnieuw beginnen. De persoon die de tekst foutief gekopieerd had kreeg vaak ook straf.

Dit gaan we nu in de praktijk brengen. Drie personen van het team dat de vraag moet beantwoorden gaan de Bijbeltekst uit vraag 3b uitschrijven, die door iemand uit het vraagstellende team heel duidelijk en nauwkeurig voorgelezen wordt, tot op de punten en de komma's. Als alle drie de overgeschreven teksten helemaal kloppen, krijgt het beantwoordende team een punt. Als er een fout is gemaakt, krijgt het beantwoordende team voor straf een punt aftrek.

(antwoord) Het vraagstellende team controleert of de tekst goed is gekopieerd.

(toelichting) Bij meerdere fouten kan er alsnog maar maximaal één punt afgetrokken worden.

10b. In verschillende Bijbelvertalingen zijn ook de zogeheten "apocriefe" Bijbelboeken toegevoegd. Dit zijn boeken waarvan niet overtuigend bewezen kon worden dat ze werkelijk een onderdeel vormen van het Woord van God de Vader. Welke grondhouding moet je hebben wanneer je deze boeken leest?

(antwoord) Het is niet bewezen dat ze het Woord van God de Vader zijn. Je kunt het lezen als een historisch boek.

(toelichting) De 66 boeken waarvan dit wél bewezen is, en dus een onderdeel uitmaken van het Woord van God de Vader, heten de "canonieke boeken". Denk aan de 66 hoofdstukken van het Bijbelboek Jesaja.

11b. Kennis van de Bijbel is nodig. Maar wat nog belangrijker is, is dat je in de praktijk brengt van wat je eruit geleerd hebt. Koning Jezus zegt daarover in Mattheüs 7:24-25:

"Daarom, ieder die deze woorden van Mij hoort en ze doet, die zal Ik vergelijken met een verstandig man, die zijn huis op de rots gebouwd heeft; en de slagregen viel neer en de waterstromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, maar het stortte niet in, want het was op de rots gefundeerd."

Ook Ezra deed dit. Zo beschrijft Ezra 7:10 in totaal drie doelen die Ezra had: "Ezra had immers zijn hart erop gericht om de wet van de HEERE te onderzoeken, om die te doen en om in Israël de verordeningen en bepalingen te onderwijzen." Welke drie dingen deed hij volgens Ezra 7:10 met het Woord van God de Vader?

(antwoord) Het andere team moet alle drie de punten noemen:

1. Onderzoeken / studeren.
2. Doen / volbrengen / in de praktijk brengen.
3. Onderwijzen / uitleggen / lesgeven.

(toelichting) In het Nieuwe Testament zien we in Handelingen 17:11 dat de gelovigen in Berea hun uiterste best deden om uit te zoeken of alles in de Bijbel klopt: "En dezen waren edeler van gezindheid dan die in Thessalonica, want zij ontvingen het Woord met grote bereidwilligheid en onderzochten dagelijks de Schriften om te zien of die dingen zo waren."

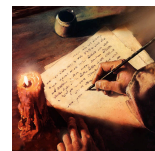
12b. In Efeze 6:17b staat: "Het zwaard van de Geest is Gods Woord." Hoe kun je de Bijbel gebruiken in het verdedigen van en standhouden in je geloof?

(antwoord) Proclameer het Woord tegen elke verleiding, misleiding, afleiding, aanval of verdachtmaking tegen je geloof.

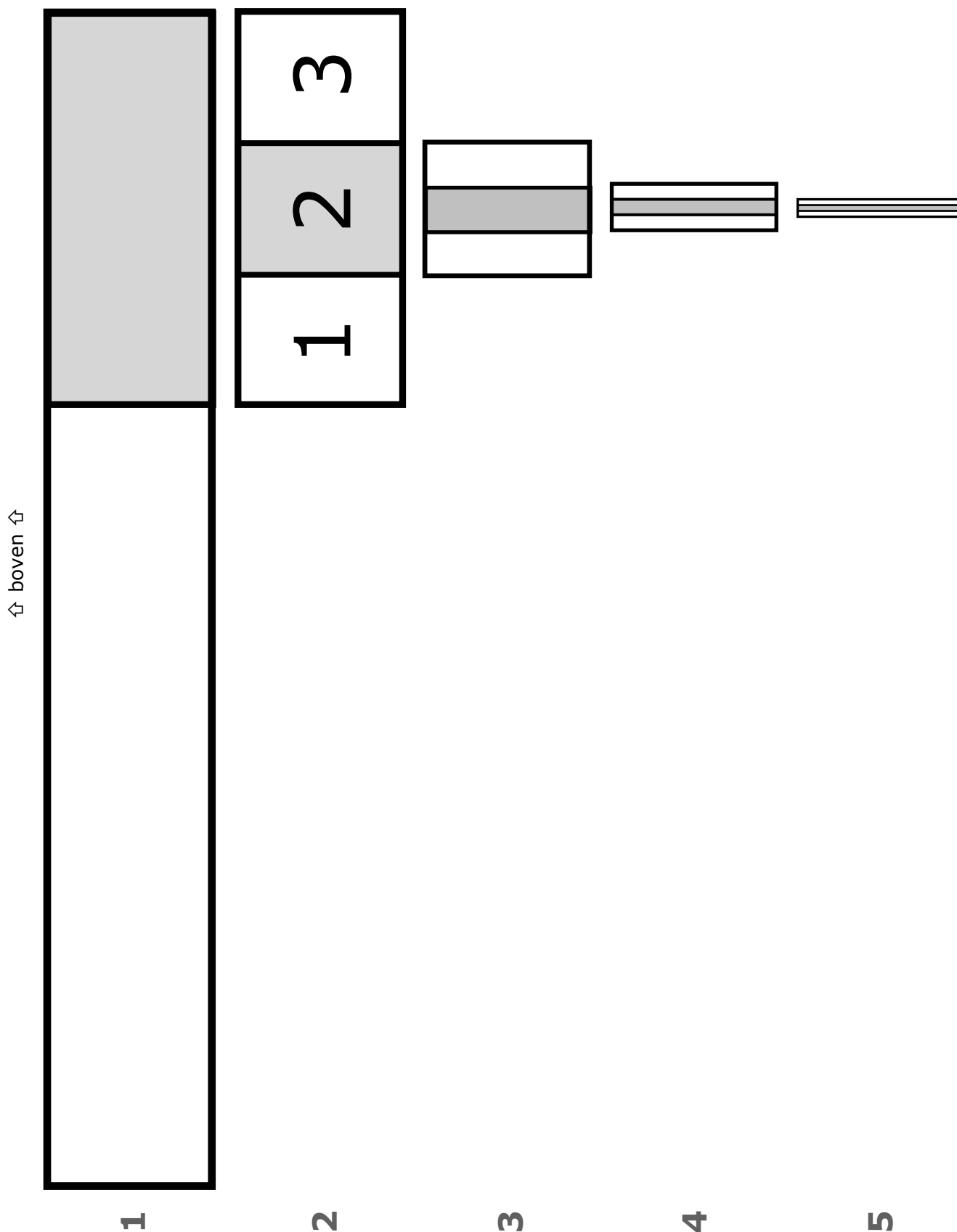
*(toelichting) Koning Jezus werd door de duivel drie keer verzocht, en elke keer gebruikte Hij de Bijbel als zwaard. Dit staat in Lukas 4:4,8,12: "Maar Jezus antwoordde hem: **Er staat geschreven** dat de mens van brood alleen niet zal leven, maar van elk woord van God. (...) Maar Jezus antwoordde en zei tegen hem: Ga weg van Mij, satan, want **er staat geschreven**: U zult de Heere, uw God, aanbidden en Hem alleen dienen. (...) Maar Jezus antwoordde en zei tegen hem: **Er is gezegd**: U zult de Heere, uw God, niet verzoeken."*

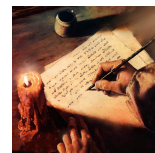
Later, in Lukas 12:11-12, leert Hij ook ons om te vertrouwen op wat de Heilige Geest je dan ingeeft: "Wanneer zij u dan zullen brengen naar de synagogen en voor de overheden en de machthebbers, wees dan niet bezorgd hoe of wat u ter verdediging moet zeggen of wat u moet spreken. Want de Heilige Geest zal u in dat uur leren wat u moet zeggen."

Slotvraag (beide teams): In Psalm 119:105 staat: "Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad." Neem een minuut de tijd om in stil gebed een Bijbeltekst te zoeken voor iemand in de groep. Na dit moment van luisterend zoeken beëindigt de oudste de stilte, en is ieder in de gelegenheid om vrijwillig iemand uit de groep een Bijbeltekst te geven. Wie heeft er een Bijbeltekst? Vergeet niet te noteren welke Bijbelteksten zijn genoemd en voor wie deze waren.

Vraag 5a

Vraag 6b

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.
- De Bijbel geeft dag na dag mensen opnieuw geestelijk te eten.